

Dansk Center
for Organdonation

Samtykke til organdonation

Årsmøde 13. januar 2026

Helle Haubro Andersen, centerleder

Dansk Center
for Organdonation

Ny lovgivningom Organdonorregistret

SUNDHEDSLOVEN

Transplantation fra afdøde personer

§ 53. Fra en person, der er død på eller som død er indbragt til et sygehus eller lignende institution, kan væv og andet biologisk materiale udtages til behandling af sygdom eller legemsskade hos et andet menneske efter reglerne i stk. 3-5

Stk. 2. Personer, som er fyldt 18 år, og som er bopælsregistreret i Danmark i Det Centrale Personregister (CPR), er omfattet af Organdonorregisteret.

Stk. 3. Indgrebet må foretages, såfremt afdøde efter sit fyldte 15. år skriftligt har truffet bestemmelse herom i Organdonorregistret. Det samme gælder, hvis personen mundtligt eller skriftligt har udtalt sig for et sådant indgreb. Pårørende til afdøde kan ikke modsætte sig indgrebet, hvis afdøde skriftligt har truffet bestemmelse herom i Organdonorregistret eller truffet anden skriftlig eller mundtlig bestemmelse herom, medmindre afdøde har bestemt, at beslutningen er givet under forudsætning af de pårørendes accept, jf. dog stk. 5.

Stk. 4. Uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde må indgrebet kun foretages, såfremt der ikke foreligger nogen tilkendegivelse fra afdøde imod indgrebet og afdødes nærmeste giver samtykke til indgrebet. Efterlader afdøde sig ingen nærmeste, må indgrebet ikke foretages.

Stk. 5. Er afdøde under 18 år, må indgrebet kun foretages, såfremt forældremyndighedens indehaver har givet samtykke til indgrebet.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om drift m.v. af Organdonorregisteret, herunder udformning og registrering m.v.

Stk. 7. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om målrettede påmindelser vedrørende bekræftelse af stillingtagen i Organdonorregisteret.

UDKAST

Bekendtgørelse om Organdonorregisteret m.m.

I medfør af § 53, stk. 6 og 7, og § 53 a i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 247 af 12. marts 2024, som ændret ved § x i lov nr. [x] af [xx.xx.xxxx.] fastsættes:

Drift af Organdonorregisteret

§ 1. Sundhedsdatastyrelsen fører et elektronisk register for organdonation, Organdonorregisteret.

Stk. 2. Formålet med at føre registeret er, at personer kan registrere deres tilkendegivelse af valg om organdonation jf. sundhedslovens § 53, og at sundhedspersoner efter sundhedslovens § 6, via den fælles digitale infrastruktur, kan opnå viden om personens valg om organdonation jf. sundhedslovens § 53 a.

https://www.sundhed.dk/borger/min-side/mine-registreringer/organdonation/

Organdonation

Du ser nu data for: Abby Abildgaard (180795 - 9782)

Bekræft, om du vil være organdonor. Du kan give fuld eller begrænset tilladelse, overlade beslutningen til dine pårørende eller nedlægge forbud. Alle over 15 år kan tage stilling – og du kan altid se og ændre dit valg.

> [Ofte stillede spørgsmål om Organdonation](#)

Bekræft din tilmelding til Organdonorregisteret

Som følge af ny lov om organdonation er alle danskere over 18 år pr. 1. juni 2025 tilmeldt Organdonorregisteret.

Tilmeldingen er først gyldig, når du har bekræftet den.

Du kan vælge enten at give "Fuld tilladelse", "Begrænset tilladelse", overlade beslutningen til dine pårørende eller nedlægge forbud.

- ☒ **Fuld tilladelse - *ikke bekræftet***
Jeg vil donere alle mine organer i tilfælde af min død
- ☐ **Begrænset tilladelse**
Jeg vil vælge, hvilke organer der må doneres i tilfælde af min død
- ☐ **Ved ikke**
Jeg overlader beslutningen til mine pårørende
- ☐ **Forbud**
Jeg modsætter mig, at mine organer anvendes i tilfælde af min død

Videre →

Du kan til enhver tid se og ændre din registrering her på sundhed.dk

Sådan fremgår registreringerne i Organdonorregisteret

I forbindelse med lovændringen vil borgerens status i Organdonorregisteret blive opdateret. Hvis en person ikke har bekræftet registreringen, vil I få denne besked fra transplantationskoordinator:

Ingen bekræftet registrering

Jan Kristensen har ikke bekræftet sin tilmelding til Organdonorregisteret

Betyder, at der ingen registreringer er fra patienten selv!

Ny lovgivning om Organdonorregistret

Samme regler som tidligere, når samtykke skal konstateres eller indhentes forud for organdonation.

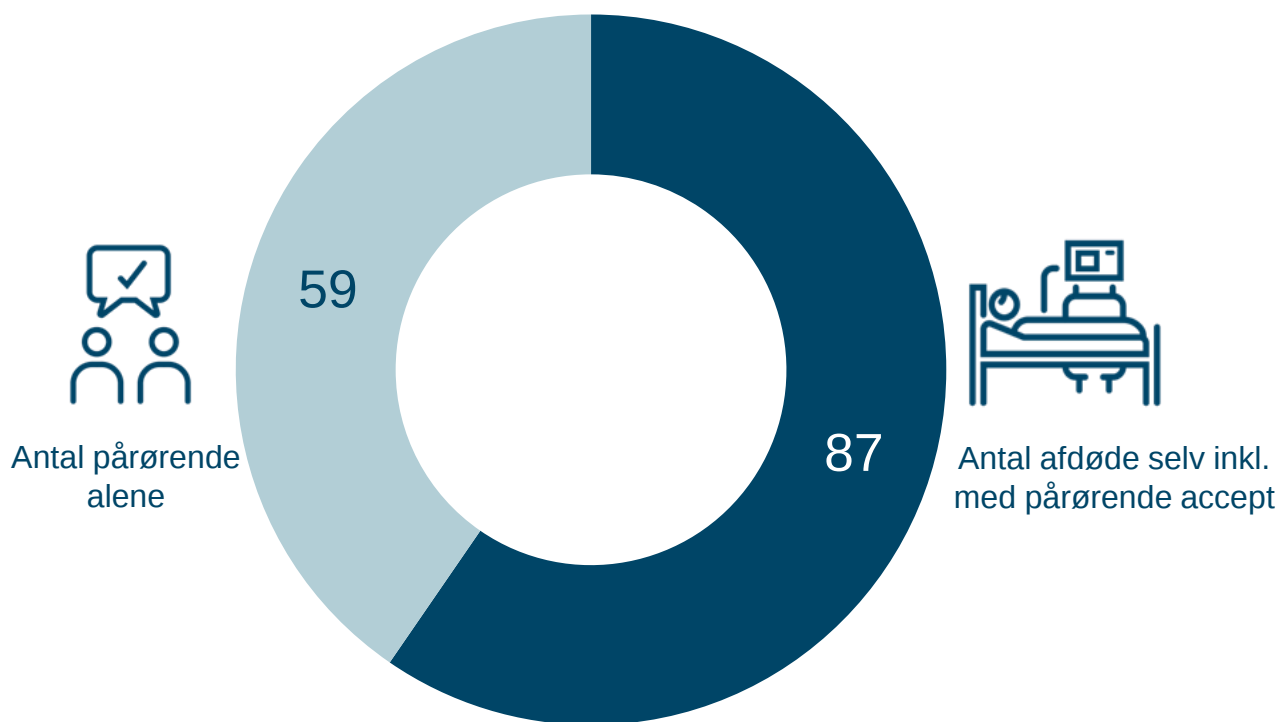
Tilkendegivelsen kan stadig være givet

- i Organdonorregistret
- på et donorkort
- eller mundtligt

Samtykke i de gennemførte donationsforløb fordelt på pårørende og afdøde i 2025

Samtykke fra nærmeste pårørende

§

Lovbemærkninger til Sundhedslovens § 53:

Udtrykkeligt samtykke til organdonation

Det er først og fremmest afdødes beslutning, som er afgørende for, om der må foretages organudtagning.

Kun, hvor der ikke foreligger nogen tilkendegivelse fra afdøde, er de pårørendes indstilling af betydning.

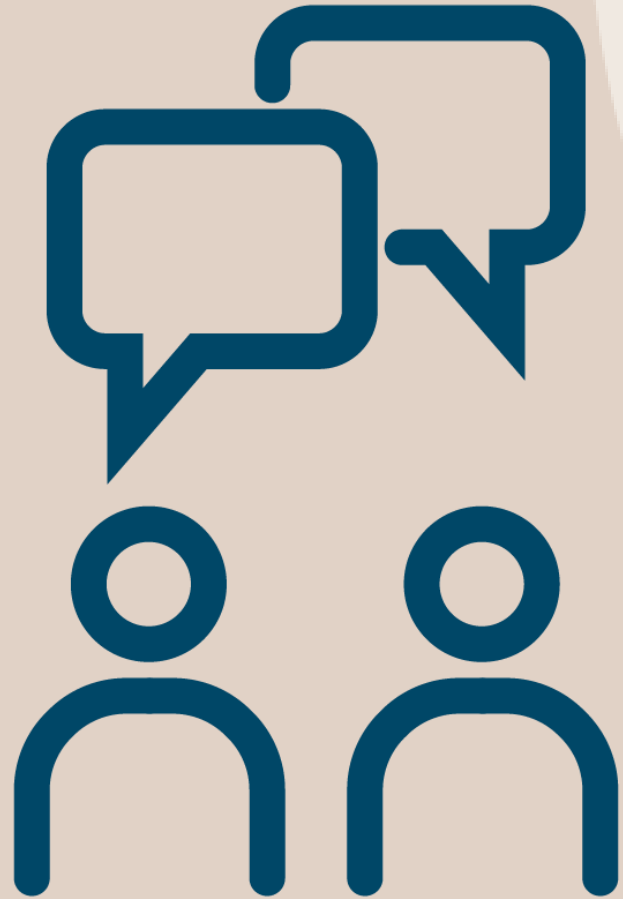

Sundhedslovens § 53:

De nærmeste pårørende skal kun give samtykke såfremt:

- At der ingen tilkendegivelser er fra afdøde
 - Afdøde har registreret et 'Ved ikke'
 - Afdødes eget samtykke er givet under forudsætning af pårørendes accept
 - Afdødes eget samtykke er dateret før 2001
-
- Afdøde er under 18 år - Samtykke fra forældremyndighedens indehaver

Samtykke fra de nærmeste pårørende – et informeret samtykke

- De nærmeste pårørende træffer deres egen beslutning - et informeret og udtrykkeligt samtykke

Hvem er nærmeste pårørende?

BETÆNKNING
VEDRØRENDE
LOVGIVNING
OM TRANSPLANTATION

AFGIVET AF DET AF
JUSTITSMINISTERIET DEN 12. OKTOBER 1966
NEDSATTE UDVALG

BETÆNKNING NR. 454
1967

Lovforslag nr. L 149. Fremsat den 17. januar 1990 af justitsministeren (Engell)

Forslag

til

Lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

Lovforslag nr. L 149. Fremsat den 17. januar 1990 af justitsministeren (Engell)

Forslag til

Lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

Efter bestemmelsen skal sygehuset underrette og spørge »afdødes nærmeste« om samtykke. Som i den gældende transplantationslov og ligsynslov **er det hverken fundet hensigtsmæssigt eller muligt i selve lovteksten nærmere at præcisere og afgrænse denne personkreds for det enkelte tilfælde, men det forudsættes, at afgrænsningen foretages i overensstemmelse med hidtidig praksis.** Udtrykket omfatter herefter i hvert fald ægtefælle eller samlever, slægtninge i lige linje og, alt efter de konkrete forhold, søskende. Adoptivbørn vil som regel og plejebørn jævnligt være omfattet af reglen. Bestemmelsen vil efter omstændighederne, navnlig hvor afdøde ikke har efterladt sig ægtefælle, samlever eller børn, kunne omfatte slægtninge, som afdøde var nært knyttet til, eller nært besvogrede.

National Guideline punkt 4

Find hjælp i National Guideline til:

- Definition af nærmeste pårørende
- Hvem afgiver samtykke i kredsen af nærmeste pårørende

VEJ nr 10099 af 05/12/2019 (Gældende)

Vejledning om samtykke til transplantation fra afdøde personer og til transplantationsrelateret forskning (Til landets sygehuse)

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundheds- og Ældremin.,
Styrelsen for Patientsikkerhed, j.nr. 3-6010-254/1

Muligheden for organdonation **skal** undersøges i **alle relevante tilfælde**, men det er vigtigt at understrege, at der aldrig må opstå tvivl om, at fokus skal være på behandlingen af patienten, så længe behandling er en mulighed.

Lægens pligt:

Såfremt behandling vurderes at være udsigtsløs, **skal** lægen **forud for behandlingsophør** undersøge den pågældende patients og/eller de pårørendes eventuelle tilkendegivelser vedrørende organdonation, så det sikres, at organdonation kan finde sted, såfremt de nødvendige betingelser for samtykke er til stede.

VEJ nr 10099 af 05/12/2019 (Gældende)

Vejledning om samtykke til transplantation fra afdøde personer og til transplantationsrelateret forskning (Til landets sygehuse)

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundheds- og Ældremin.,
Styrelsen for Patientsikkerhed, j.nr. 3-6010-254/1

4.2.1 De nærmeste pårørende

Ved afdødes nærmeste pårørende forstås først og fremmest afdødes samlevende ægtefælle eller samlever, slægtninge i lige linje, herunder adoptivbørn, og alt efter de konkrete forhold søskende. Også plejebørn vil som hovedregel være omfattet. Efter omstændighederne, navnlig hvor afdøde ikke har efterladt sig ægtefælle, samlever eller børn, vil slægtninge, som afdøde var nært knyttet til eller nært besvogret med, være at anse som afdødes nærmeste pårørende.

VEJ nr 10099 af 05/12/2019 (Gældende)

Vejledning om samtykke til transplantation fra afdøde personer og til transplantationsrelateret forskning (Til landets sygehuse)

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

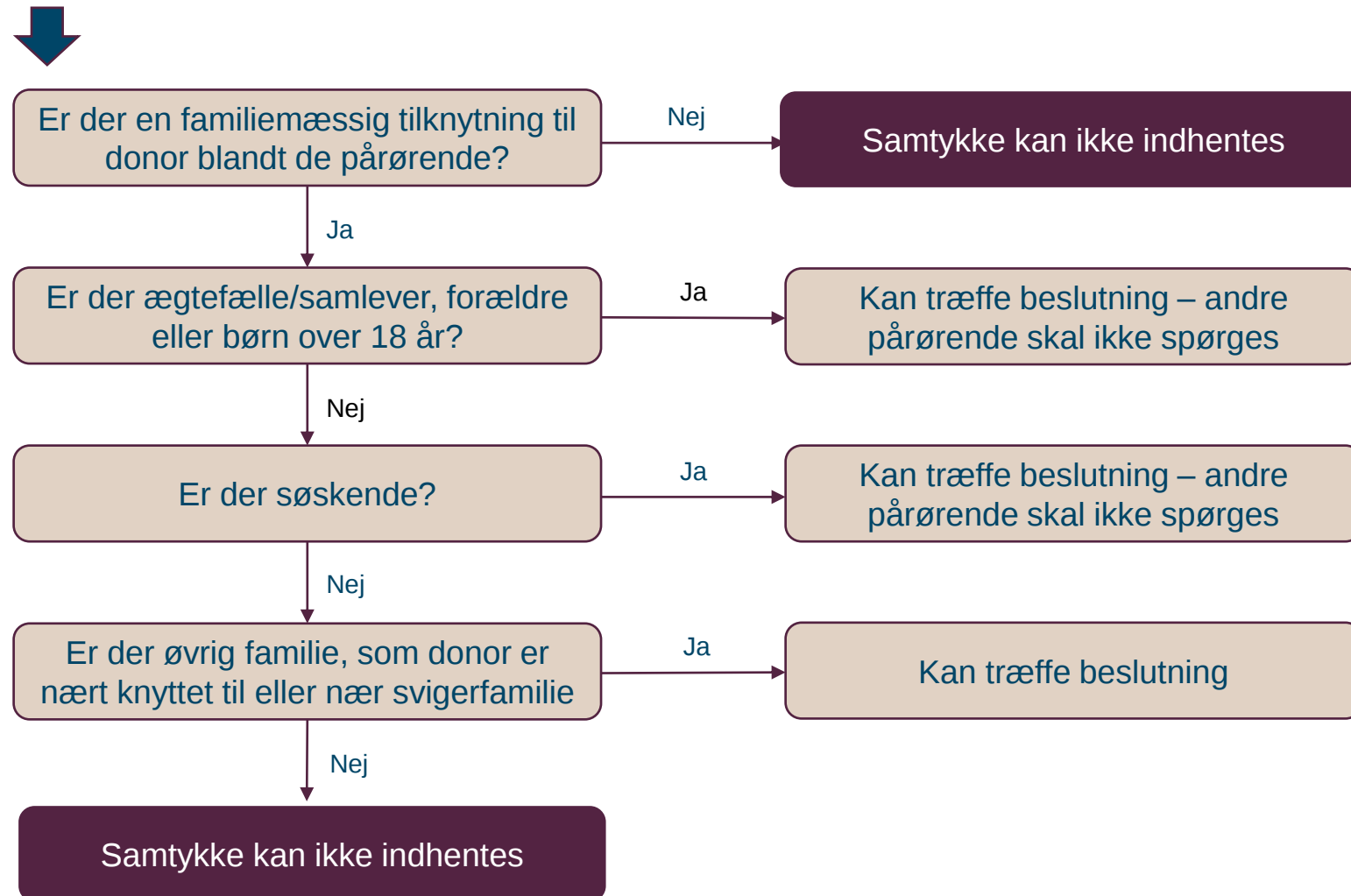
Journalnummer: Sundheds- og Ældremin.,
Styrelsen for Patientsikkerhed, j.nr. 3-6010-254/1

Beslutningsstøtte- Diagram

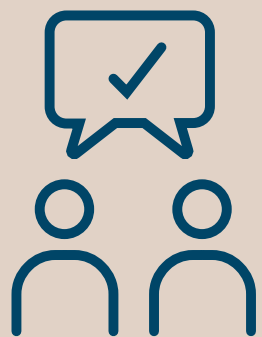
Hvem er de nærmeste pårørende, som kan træffe beslutning om
organdonation?

Beslutning om organdonation

- Hvem er nærmeste pårørende?

Hvem afgiver samtykke i kredsen af pårørende?

Det er tilstrækkeligt, at der er givet samtykke fra de nærmeste pårørende som er til stede / til at få fat i.

Der foreligger ikke samtykke, såfremt blot én af de nærmeste pårørende er imod eller har tilbagekaldt sit samtykke inden operationen.